

**SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS**

Brussel, 24/04/2026

**PROTOCOL NR. 292 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE
GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:**

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling
2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";**
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 31 MAART EN 21 APRIL 2026

over

het **Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken**

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Matthias DIEPENDAELE, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management, voorzitter SectX-C2
2. mevr. Zuhail DEMIR, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk, voorzitter OOC
3. dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn – lid;
4. dhr. Hans BONTE, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd – lid,
5. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij, lid

de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Stefaan SAMAEY, directeur dienst personeel

- het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP), vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul BUYCK, coördinator OKO

- het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Geert SPIESSENS, afdelingshoofd beleid en belangenbehartiging

- het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

- het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Mevr. Griet Mathieu, directeur POV

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs
Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul WILLEKENS, adjunct-secretaris-generaal, COC
Mevr. Hilde LAVRYSEN, adjunct-algemeen secretaris COV

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

hebben geen akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken en in het secundair onderwijs**

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van niet-akkoord bij het ontwerp van bovengenoemd besluit.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen kan nooit akkoord gaan met de keuze van de Vlaamse Regering om in de legislatuur 2024-2029 een besparing door te voeren van 100 miljoen euro op de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken en 159 miljoen euro op kruissnelheid in het secundair onderwijs. Deze besparingen staan haaks op de toenemende uitdagingen waarmee onderwijs in Vlaanderen wordt geconfronteerd en zal op termijn een remmende factor zijn voor de welvaart van Vlaanderen en nefast voor de werking van de scholen en de kwaliteit van onderwijs.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen apprecieert de beslissing om voor het schooljaar 2026/'27 een deel van de besparingen te compenseren door een aantal geplande investeringen niet uit te rollen en door de onderbenutting van bepaalde voorziene budgetten zoals de 7^e jaren te gebruiken. We betreuren het echter dat de overheid niet wil ingaan op het voorstel nieuwe maatregelen, zoals inductie, extra 3 uur Nederlands... op 'on hold' te zetten.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen kan niet akkoord om de volgende redenen:

De besparingen voor de levensbeschouwelijke vakken zijn structureel en disproportioneel met verregaande pedagogische, juridische en organisatorische gevolgen. Deze maatregelen raken ook de katholieke scholen van het leerplichtonderwijs, terwijl er in het regeerakkoord enkel sprake is van het officieel onderwijs.

De aanpassingen van de splitsingsnormen in het basisonderwijs en de gewijzigde toepassing van de splitsingsnormen in het secundair onderwijs hypothekeren een kwaliteitsvolle organisatie van de levensbeschouwelijke vakken door de grootte van de klassen.

Specifiek voor het secundair onderwijs dreigt het gevaar dat de groepen zeer divers worden met verschillende profielen van leerlingen zodat klasmanagement en didactische aanpak bemoeilijkt zullen worden met bijkomende consequenties voor de kwaliteit van de lessen en met bijkomende impact voor kwetsbare leerlingen. De huidige leerplannen rooms-katholieke godsdienst maken bovendien expliciet onderscheid tussen arbeidsmarktfinaliteit en doorstroomfinaliteit. Zij zijn niet ontworpen voor structurele, finaliteitsoverschrijdende lesgroepen.

Met de voorziene toegekende uren levensbeschouwelijke vakken dreigt het voor bepaalde scholen onmogelijk te worden om de decretale verplichting van 2 uur levensbeschouwelijk onderwijs per klas op een organiseerbare en kwaliteitsvolle manier te realiseren. De harde besparingsmaatregelen raken daarmee de kern van het pedagogisch project van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Het recht op degelijk en structureel ingebed levensbeschouwelijk onderwijs komt hiermee onder druk te staan. Katholiek Onderwijs Vlaanderen vindt dat de Vlaamse Regering in gebreke blijft indien scholen om een werkbare klasgrootte te behouden structureel moeten bijpassen uit het urenpakket van de reguliere omkadering, waar immers via onder andere de degressiviteit ook al op bespaard wordt.

De besparingen op de vervolgschoolcoaching treffen een kwetsbare groep die de ondersteuning van de vervolgschoolcoach, vooral in het kader van Nederlands, broodnodig heeft om een succesvolle schoolloopbaan te kunnen uitbouwen en vroegtijdige schooluitval tempert. Katholiek Onderwijs Vlaanderen vindt deze maatregel ook weinig consistent met het beleid van de minister dat sterk focust op de kennis van het Nederlands. Bovendien vindt Katholiek Onderwijs Vlaanderen de besparingen die meer dan 15 miljoen euro bedragen, disproportioneel voor deze beperkte groep.

Bovendien werken de besparingen op de uren voor de levensbeschouwelijke vakken en de aftopping van de degressiviteit door op de grootte van de globale puntenenveloppe. Samen met de besparingen die men in het vooruitzicht stelt door de afschaffing van de forfaitaire enveloppe betekent dit een reductie van meer dan 3,5 % op deze globale puntenenveloppe. Door deze reductie komen in scholen en schoolbesturen de secundaire processen, die alsmat toenemen en steeds complexer worden, in het gedrang. Ook hier werd geen gevolg gegeven aan de expliciete vraag van Katholiek Onderwijs Vlaanderen en de scholen om niet in te grijpen in secundaire processen.

Het geheel van deze maatregelen zet de duurzame werking van scholen op losse schroeven en heeft sowieso een impact op de kwaliteit van onderwijs en onze leerlingen.

Tot slot moeten we als Katholiek Onderwijs Vlaanderen andermaal vaststellen dat de overheid in gebreke blijft om de nieuwe regelgeving voor het paasreces tot in de scholen te brengen. Gevolg is dat scholen in voortdurende onzekerheid leven van hoe 1 september er zal uitzien: welke en hoeveel middelen, wanneer kan de opmaak van de personeelspuzzel opgestart worden... Dit maakt de organiseerbaarheid met de vele procedures die hierbij nog dienen doorlopen te worden, zowel logistiek als in de scholen zelf, onmogelijk.

OKO geeft een protocol van niet akkoord bij het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken en in het secundair onderwijs.

OKO begrijpt dat de overheid voor zware budgettaire inspanningen staat en OKO apprecieert dat de effectieve besparingen op onderwijs door de recuperatie van onbenutte middelen in deze ronde minder zwaar uitvallen dan oorspronkelijk gebudgetteerd.

Toch betreurt OKO dat de getroffen maatregelen op lange termijn de onderwijskwaliteit op verschillende vlakken zullen hypothekeren.

De vermindering met twee derde van de middelen voor de vervolgcoaching in het kader van Onthaalonderwijs voor Anderstalige Nieuwkomers is niet in verhouding omdat deze besparing één van de meest kwetsbare groepen in het secundair onderwijs treft.

De vermindering met tien procent van het aantal uren-leraar dat toegekend wordt op basis van degressiviteit in het secundair onderwijs betekent niet alleen een rechtstreekse afslanking van het lerarenkorps maar doet op het niveau van de scholengemeenschappen ook de globale puntenenveloppe krimpen, zodat er ook op het niveau van de secundaire processen ingeboet wordt. Dit alles zal een zwaar negatief effect hebben op de schoolorganisatie, hypothekeert de onderwijskwaliteit in het secundair onderwijs terwijl de overheid nu net een sterk appèl doet op de schoolteams om de kwaliteit die onder druk staat op te krikken. Dit alles weegt nog sterker door voor kleine scholen.

OKO betreurt verder de impact van de financiële optimalisatie die de overheid koppelt aan de flexibilisering van de levensbeschouwelijke vakken. OKO had op basis van het regeerakkoord niet verwacht dat de aanpassing rond de levensbeschouwelijke vakken een impact zou hebben op het vrij onderwijs in het algemeen maar ook op het basisonderwijs in het bijzonder. Scholen zetten nu al bijkomende uren in voor het verzorgen van het levensbeschouwelijk onderwijs. Om kwalitatief levensbeschouwelijk onderwijs aan te bieden wat essentieel is in het kader van de brede algemene vorming van onze kinderen en jongeren, zullen scholen dus zelf nog meer inspanningen moeten leveren. Ook hier geldt daarbovenop de impact van deze besparing op de globale puntenenveloppe en het rimpeleffect dat deze besparingen creëren.

Het Gemeenschapsonderwijs geeft een protocol van niet-akkoord bij het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken.

Het Vlaams regeerakkoord 2024-2029 schiep bij het Gemeenschapsonderwijs en haar directies verwachtingen naar een flexibeler en eenvoudiger organisatie van LBV. Bij *het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken*, drukte het Gemeenschapsonderwijs in het protocol van akkoord dan ook haar tevredenheid uit dat de overheid de problematiek van de organiseerbaarheid van de levensbeschouwelijke vakken wil aanpakken en daartoe meer flexibiliteit wil bieden aan scholen. We konden echter op dat moment nog niet beoordelen of die betere organiseerbaarheid wel zou bereikt worden wegens gebrek aan inzage in het op komst zijnde uitvoeringsbesluit.

Nu het besluit gekend is, komen we tot de conclusie dat we niet akkoord gaan met de concrete uitvoeringsmaatregelen en dit om verschillende redenen:

- 1) **Het Gemeenschapsonderwijs stelt vast dat het officieel onderwijs door het voorliggende BVR opnieuw zwaar getroffen wordt, net zoals bij het voorontwerp van decreet over de opheffing van de centra voor deeltijds onderwijs, de tempering van de uitgaven in het volwassenenonderwijs en programmatie en rationalisatie in het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs in het bijzonder wordt daarenboven ook nog getroffen door het ontwerp van decreet tot wijziging van meerdere decreten over het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de studietoelagen in het hoger onderwijs en de kinderdagverblijven en voor- en nabewaking in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad waarbij omkaderingsmiddelen voor de voor- en naschoolse bewaking en voor de kinderdagverblijven van scholengroep Brussel worden geschrapt.**

- 2) Dit uitvoeringsbesluit strekt tot het bereiken van een andere doelstelling dan een betere organiseerbaarheid van LBV, nl. het vinden van een besparing van 100 miljoen euro. Deze doelstelling staat zelfs met zoveel woorden in de titel van het BVR.
- 3) Na het afsluiten van de onderhandelingen over het voorontwerp van decreet en na de indiening van de desbetreffende protocollen werd de tekst van het onderhandelde voorontwerp van decreet in belangrijke mate geamendeerd, nl. door het inlassen van een besparingsmaatregel. Vanaf begrotingsjaar 2027 zal het gegenereerde bedrag voor de werkingsmiddelen LBV maar voor 50% uitbetaald worden. Deze manier van werken alleen al noopt tot het niet akkoord gaan ermee, hetgeen versterkt wordt door het feit dat het Gemeenschapsonderwijs niet akkoord gaat met besparingen in onderwijs én door de vaststelling dat deze besparing de organisatie van LBV niet ten goede komt.
- 4) Het voorontwerp van decreet en het BVR dragen door hun onderscheiden finaliteit en door hun concrete maatregelen eerder bij aan het verhogen van de organisatorische complexiteit van LBV dan aan het verlagen ervan. Dat is ook het besluit van onze bevraging van basisscholen, secundaire scholen en scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs die met de bepalingen van het uitvoeringsbesluit aan de slag zijn gegaan om de impact ervan te kunnen beoordelen.
- 5) Bovendien wil men dit BVR ook gebruiken als legistieke drager voor besparingsmaatregelen in het secundair onderwijs, nl. het verlagen van de degressieve schalen met 10% en het verlagen van de coëfficiënt voor OKAN vervolgschoolcoaches van 0,9 naar 0,3. Het Gemeenschapsonderwijs kan niet akkoord gaan met besparingen in onderwijs.

In wat volgt gaan we dieper in op onze bezwaren.

A. De organisatie van LBV: algemene bezwaren

Ten eerste zijn er organisatorische obstakels

De splitsingsnormen in het BVR resulteren voor de meeste scholen in de organisatie van de meest gevolgde LBV in groepen per leerjaar en van de minst gevolgde LBV in groepen per graad. Het voorontwerp van decreet anticipeert hierop door ook het parallellisme tussen LBV los te laten (voor het basisonderwijs). Dit resulteert in de praktijk echter in een nog moeilijkere puzzel voor de roosteraars dan vandaag het geval is: bij het loslaten van het parallellisme hebben leerlingen niet tegelijk de vakken LBV, met als gevolg dat de klasleerkrachten gedurende de lestijden LBV ook altijd zelf voor een deel van de klasgroep zullen moeten staan. Het is dus duidelijk dat bij het loslaten van het parallellisme er ook consequenties zijn voor de klasleerkrachten en voor de organisatie van de andere vakken dan die van levensbeschouwing, hetgeen het loslaten van het parallellisme onder druk zet.

Werken over vestigingsplaatsen en/of over scholen heen zou soelaas kunnen bieden, maar die werkwijze botst dan weer op andere problemen. Zo dient de verplaatsing te gebeuren van de leerlingen naar die locatie waar de levensbeschouwelijke vakken gegeven worden. Gesteld dat er gekozen wordt om niet-parallel te organiseren, moet op de gekozen locatie het lokaal of lokalen vrij geroosterd worden en kan er dus geen gebruik van gemaakt worden door de betrokken school. Daarnaast moeten ook meerdere verplaatsingen van de leerlingengroepen worden georganiseerd. Daar waar het niet te voet kan (en dat is zo in de feite voor de meeste GO! scholen), dient er leerlingenvervoer georganiseerd te worden. Voor dit leerlingenvervoer dienen scholen dan te putten uit de werkingsmiddelen die, zoals hierboven vermeld, vanaf begrotingsjaar 2027 maar voor 50% zullen uitbetaald worden. Voor de verplaatsing van leerlingen moet bovendien een lesuur worden ingeroosterd, wat leidt tot een verlies aan effectieve onderwijstijd.

In het secundair onderwijs komen er nog extra uitdagingen bij: daar moeten de lesroosters van de scholen die het gezamenlijk organiseren, op elkaar afgestemd worden. Directies weten hoe complex het opmaken van lesroosters is, niet enkel omwille van infrastructuur (sportvakken kunnen nu eenmaal niet gegeven worden in labo's) maar ook omwille van personeel dat vaak in meerdere scholen tewerkgesteld is. Structuuronderdelen uit de dubbele finaliteit en arbeidsmarktfinaliteit hebben dan weer praktijkvakken en stages die moeten ingeroosterd worden.

Ten tweede zijn er personeelsobstakels

Door de schrapping in artikel 2 van het BVR zorgt men ervoor dat het voor de leerkrachten levensbeschouwelijke vakken niet langer bij reffectatieverplichtingen blijft. Ze komen ook in aanmerking voor andere ambten via wedertewerkstelling (ambten waarvoor ze een vereist bekwaamheidsbewijs hebben). Het verruimt dus de reffectatie en wedertewerkstelling-verplichtingen voor onze scholen en schoolbesturen. Aangezien het besluit ingaat op 1 september 2026, is dit reeds van toepassing bij de verplichtingen op 1 september 2026.

Daarenboven moet er minstens ook voorzien worden in de professionalisering van leerkrachten die nog geen pedagogische bekwaamheid hebben. Dit is ook het geval voor de personeelsleden die wel beschikken over een pedagogische bekwaamheid: minstens een deel van hen zal moeten geprofessionaliseerd worden om de overstap te maken naar een ander vak. De vraag kan dan ook gesteld worden hoe en wanneer dit allemaal moet georganiseerd worden zonder impact op de effectieve onderwijstijd. Bijkomende vraag is wie die professionalisering (bijv. via een opleiding in het hoger onderwijs) dan moet betalen.

Onze directies wijzen op de link met aanvangsbegeleiding en inductie: 20% van de uren moet lesvrij gemaakt worden voor aanvangsbegeleiding en inductie. Ook dit beschouwen ze als een extra roostermatige belasting en als druk op de effectieve onderwijstijd. Dat, in combinatie met een grotere versnippering van deeltijdse opdrachten binnen een school, pendelopdrachten over meerdere scholen en onzekerheid in personeelsformatie, maakt de personeelsobstakels in hoofde van scholen en scholengroepen groot.

We willen hier ook wijzen op het rimpeleffect van de maatregelen in dit BVR op de berekening van de globale puntenenveloppe in het secundair onderwijs en dat op een moment dat die globale puntenenveloppe al geraakt wordt door twee andere aangekondigde besparingsmaatregelen, nl. het afschaffen van het forfaitair gedeelte ervan en het verlagen van de degressieve schijven met 10% (zie ook verder in dit protocol). Deze driedubbele besparing op die GPE heeft een zeer grote organisatorische impact op onze scholen en scholengroepen (zeker op het vlak van de secundaire processen) en draagt bij aan de ongewenste impact van de voorziene maatregelen.

Ten derde zijn er infrastructurele obstakels

Scholen vertrekken bij het opmaken van lesroosters van de mogelijkheden die hun infrastructuur biedt. Grotere klasgroepen in de vorm van graadklassen, op schoolniveau of bovenschools, vereisen grotere instructieruimtes. Er zijn in veel scholen onvoldoende lokalen die groot genoeg zijn om groepen van 30 leerlingen of meer met voldoende pedagogisch comfort in onder te brengen. In basisscholen is dit probleem nog acuter. Helaas moet het Gemeenschapsonderwijs ook nu herinneren aan het feit dat er reeds jaren een structurele onderfinanciering van onderwijsinfrastructuur is. In ons Memorandum van 2024 gaven we reeds mee dat de dotatie voor infrastructuur uit de Vlaamse begroting voor het GO! de enige bron is om alle uitbreidingen, vervangingen, renovaties en onderhoudswerken van de onderwijsinfrastructuur te financieren. Voor elke euro die het GO! ontvangt voor het beheer van het patrimonium, is in werkelijkheid minstens 8 euro nodig. Dat creëert een steeds dieper wordende kloof tussen financiële middelen en operationele behoeften.

B. De organisatie van LBV: praktische voorbeelden

Met onderstaande voorbeelden die we gecapteerd hebben tijdens onze consultatierondes bij scholen en schoolbesturen, willen we dieper ingaan op de concrete organisatorische impact van voorliggend besluit en willen we duiden waarom onze directies dit besluit niet meteen verwelkomen.

Voorbeeld 1: basisonderwijs – LBV op schoolniveau organiseren

Voor de meeste basisscholen betekenen de nieuwe berekeningen dat de meest gevolgde cursus wel in leerjaren kan georganiseerd worden (volgens de geldende splitsingsnorm), maar de minder gevolgde cursussen in graden moeten georganiseerd worden. Dit heeft grote consequenties voor de organisatie van de LBV lessen: leerlingen hebben dan niet tegelijk de vakken LBV, met als gevolg dat de klasleerkracht 4 lestijden per week slechts een deel van de klasgroep in de klas heeft. En dit heeft ook als gevolg dat klasleerkrachten tijdens LBV uren altijd zelf voor een deel van de klas moeten staan, waardoor het aantal lessen dat leerkrachten moeten geven, stijgt.

Een voorbeeld:

- Situatie: (1) niet-confessionele zedenleer is de meest gevolgde cursus. Het 1ste en het 2de leerjaar krijgen bij toepassing van de splitsingsnormen uit het besluit dan apart het vak niet-confessionele zedenleer.

(2) Het 1ste en 2de leerjaar krijgen samen de minder gevolgde LBV (in graadgroep).

- Concrete toepassing: Leerjaar 1 heeft niet-confessionele zedenleer en tegelijk hebben leerjaar 1 en leerjaar 2 de minder gevolgde LBV.
- Gevolg: De klasleerkracht van leerjaar 1 heeft dan geen leerlingen, maar de klasleerkracht van leerjaar 2 heeft dan een deel van de leerlingen, namelijk die leerlingen die niet-confessionele zedenleer volgen. Wanneer leerjaar 2 niet-confessionele zedenleer heeft, dan heeft de klasleerkracht van leerjaar 2 dat deel van de leerlingen die de minder gevolgde LBV volgen. De klasleerkracht van leerjaar 1 heeft geen leerlingen tijdens LBV (voor leerjaar 1 zijn er twee lestijden voor LBV), de klasleerkracht van leerjaar 2 heeft altijd een deel van de leerlingen tijdens LBV én 4 lestijden per week.

Mogelijke oplossing zou dan kunnen zijn door te werken over meerdere vestigingen. In dit geval werken er dan 2 leerkrachten LBV voor de meest gevolgde cursus in de school. Ze werken beiden tegelijk in de leerjaren zodat alle leerlingen samen LBV lessen hebben. Leerjaar 1 heeft NCZ van leerkracht 1 en leerjaar 2 heeft NCZ van leerkracht 2. Leerjaren 1 en 2 hebben samen de lessen LBV van de minder gevolgde cursussen. Alle leerlingen hebben dan samen LBV. Dit verhoogt evenwel de uitdagingen inzake roosteren nog meer.

Een andere mogelijke oplossing is bovenschools werken met verschillende leerkrachten op verschillende scholen, maar ook dit is geen wondermiddel zoals uit voorbeeld 2 blijkt.

Voorbeeld 2: basisonderwijs – LBV bovenschools organiseren

Een directeur-coördinator bekijkt de mogelijkheid om over drie basisscholen heen de cursussen in de erkende godsdiensten en voor niet-confessionele zedenleer bovenschools te organiseren op woensdagnamiddag. De eerste vraag die zich dan stelt, is welke impact die keuze zal hebben op de reguliere schooltijd. Concreet stelt hij zich immers de vraag of hij dan op woensdagvoormiddag de school twee uren later kan starten of, met andere woorden, wie kan hij dan laten voorzien in opvang aangezien het geen optie is om leerlingen in een basisschool later op school te laten aankomen. Als opvang te organiseren valt en regelgevend ook kan, heeft dit natuurlijk ook een impact op het schoolreglement en arbeidsreglement. In het basisonderwijs zal er dus altijd een groep zijn waarvoor opvang moet gegarandeerd worden door de klastitularis en opvang impliceert ook een pedagogisch zinvolle invulling.

Als er abstractie gemaakt wordt van het tijdstip waarop de cursussen worden georganiseerd, merkt de directeur-coördinator op dat de verschillen in schoolorganisatie zoals de lessen, pauzes, middagpauze, e.d. afstemming bemoeilijken. Die elementen op elkaar afstemmen in functie van het faciliteren van het bovenschools organiseren, zou een te grote impact hebben op de globale werking en organisatie van elke basisschool. Daarenboven gaat de benodigde verplaatsingstijd ten koste van lestijd. Minstens 30 minuten verplaatsingstijd heen en terug naar de dichtstbijzijnde school die lokalen voor grotere groepen heeft, de organisatie van die verplaatsing met inbegrip van de nodige begeleiding en een halvering van de werkmiddelen LBV (bijv. te gebruiken voor busvervoer) doet besluiten dat het bovenschools organiseren geen haalbare optie is.

De directeurs-coördinator stellen ook de terechte vraag of en hoe er zal bespaard worden in het buitengewoon basisonderwijs qua aanvullende lestijden en splitsingsnormen.

Voorbeeld 3: secundair onderwijs – LBV op schoolniveau organiseren

Laat ons een secundaire school nemen in een gemeente met ongeveer 15.000 inwoners. De school telt een goede 300 leerlingen, met een A- en B-stroom in de 1^e graad en met een aanbod aan structuuronderdelen uit de drie finaliteiten in de 2 en 3^e graad. De directeur simuleert op basis van het besluit een rooster voor volgend schooljaar en stelt vast dat dat programma vastloopt van zodra de graden en finaliteiten overschreden worden. Hij onderzoekt of het bundelen van uren op maand- of jaarbasis een oplossing kan zijn. Daar botst hij op de problematiek van de algemene vakken die in die projectperiode niet gegeven worden en dus later op schooljaar moeten ingehaald worden. Daarenboven zou dat de gebruikelijke flow van de algemene vakken onderbreken wat op pedagogisch-didactisch bezwaren botst. Vervolgens heeft hij bekeken of een 'carrousel-systeem' in de derde graad een optie zou zijn, maar ook hier botst hij op praktische bezwaren: dat zou enkel kunnen als er slechts vier en geen zes levensbeschouwingen moeten aangeboden worden. Zijn conclusie is dat hij de hogere splitsingsnormen zal moeten toepassen, maar daaraan weinig flexibilisering zal kunnen koppelen. De puzzel leggen - wat lesroosters in een secundaire school maken hoe dan ook al is – zal er niet eenvoudiger op worden.

Een andere directeur, van een school met een goede 600 leerlingen uit dezelfde scholengemeenschap, bracht nog een andere bezorgdheid m.b.t. het personeel aan: door de hogere splitsingsnormen kan men in een situatie belanden waarbij een leerkracht parallel staat met zichzelf. Dat sluit aan bij een eerder punt hierboven over boventaligheid, re-affectatie en wedertewerkstelling. De school, met twee vestigingsplaatsen en studieaanbod dubbele finaliteit en arbeidsmarktfinaliteit, heeft leerlingen die de minst aangeboden levensbeschouwelijke vakken volgen, verspreid zitten over verschillende structuuronderdelen, leerjaren én vestigingsplaatsen. Leerlingen die niet-confessionele zedenleer volgen, zitten in de 2e graad verspreid over 13 groepen op 2 vestigingsplaatsen en moeten samen 2 lessen krijgen. Gevolg is dat er voor 13 groepen op hetzelfde moment moet geroosterd worden voor de grootste godsdienst of, anders gezegd, 5 klassen in de 2^e graad voor 10 uren-leraar. Naar personeel toe betekent dat dat de 5 leerkrachten Islam parallel lesgeven, maar dat lukt niet omwille van de aanstellingsvoorwaarden TADD en de vaste benoeming van leerkrachten.

Voorbeeld 4: secundair onderwijs – LBV bovenschools organiseren

Laat ons een centrumstad nemen met ongeveer 90.000 inwoners waar het Gemeenschapsonderwijs vier secundaire scholen heeft die samen alle finaliteiten en graden aanbieden. Deze scholen bekijken samen met de coördinerend directeur of een bovenschoolse organisatie van de levensbeschouwelijke vakken een organisatorische verbetering zou zijn. Naast de infrastructurele vraag, namelijk welke school heeft lokalen die groot genoeg zijn, stelt zich de

vraag of het parallel of niet-parallel kan. Die laatste piste blijkt niet haalbaar, roostermatig, door de verschillen in lessentabellen van de drie finaliteiten.

Daarenboven stelt men ook vast dat de verplaatsingstijd van alle leerlingen naar één locatie telkens één lesuur uit het lesrooster haalt om die verplaatsing mogelijk te maken. Bovendien is dit gekoppeld aan de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken bij het begin/het einde van de lesdag of net voor/na de middagpauze. Rekening houdend met het feit dat leerlingen uit de dubbele finaliteit en arbeidsmarktfinaliteit ook nog stage hebben in hun rooster én met het feit dat het vak lichamelijke opvoeding in alle lesroosters vastgezet wordt omwille van - opnieuw - infrastructurele belemmeringen, dan is deze piste geen valabele optie en dus al zeker geen organisatorische verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

Daarenboven stellen onze directies zich niet alleen organisatorische vragen, maar hebben ze ook bezwaren van pedagogisch-didactische aard. Voor het secundair onderwijs zullen de groepen voor levensbeschouwelijke vakken niet alleen groter, maar ook diverser worden omwille van de verplichte toepassing van de hogere splitsingsnormen. Minstens een onderscheid maken tussen de A- en de B-stroom in de 1^e graad zou om pedagogisch-didactische redenen een meerwaarde zijn. Evident ook voor de 2^e en 3^e graad waar het samenzetten van leerlingen over de finaliteiten heen enkel mathematisch misschien als opportuniteit gezien kan worden.

Zolang het tot de plicht behoort van het Gemeenschapsonderwijs om te voorzien in levensbeschouwelijk onderwijs, is het ook aan de overheid om het Gemeenschapsonderwijs hiertoe in staat te stellen. Tegelijkertijd heeft het Gemeenschapsonderwijs zich ook volop geëngageerd om de dalende onderwijskwaliteit aan te pakken. We staan volop achter de doelstellingen van de Vlaamse toetsen en hebben met ons Ambitieplan een duidelijk pad richting een hogere onderwijskwaliteit. Daarom achten we het niet wenselijk dat er nog geput wordt uit de reguliere omkadering en/of uit de reguliere werkingsmiddelen voor de organisatie van levensbeschouwelijke vakken om de gevolgen van dit op besparingen gerichte BVR op te vangen. Want dat betekent dan minder lestijden of lesuren en minder werkingsmiddelen voor Nederlands, wiskunde of andere algemene vakken. Als we de onderwijskwaliteit drastisch willen verhogen (en dat is wel degelijk de centrale beleidsdoelstelling van het Gemeenschapsonderwijs), zijn alle reguliere omkaderings- en werkingsmiddelen daarvoor nodig.

C. De besparingsmaatregelen in het secundair onderwijs

Het besluit bevat ook twee **besparingsmaatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs**, maatregelen die mee tot dit protocol van niet-akkoord hebben geleid.

Het Gemeenschapsonderwijs stelt op prijs dat de Vlaamse Regering gezocht heeft naar maatregelen om het bedrag dat op het secundair onderwijs moet bespaard worden, lager te houden dan initieel was voorzien in het Centenboekje. Desalniettemin blijft het Gemeenschapsonderwijs - evident - bij haar principiële standpunt dat besparen op onderwijs contraproductief is.

We waarderen dat de overheid niet raakt aan de reguliere omkadering voor het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers, maar toch willen we wijzen op het belang van deze **vervolgschoolcoaches** voor deze kwetsbare doelgroep. Door deze besparingsmaatregel verliest het Gemeenschapsonderwijs ruim 1.400 lesuren. Omgezet in een opdrachtenbreuk in 20en komt dat neer op 70 voltijdse equivalenten. Dit zal een zeer grote impact hebben op de ondersteuning en begeleiding van de overgang van deze kwetsbare doelgroep naar een reguliere opleiding na hun traject in OKAN. Uiteraard zal dit ook een effect hebben op de kansen van deze leerlingen die vooral doorstromen naar richtingen in de arbeidsmarktfinaliteit en het buitengewoon secundair onderwijs. Om die ondersteuning in stand te kunnen houden, zullen scholen moeten putten uit het reguliere urenpakket of zullen ze het lagere pakket uren voor vervolgschoolcoaching moeten doorvoeren. Wij vrezen dat de opdracht van de

vervolgsschoolcoaches, met name begeleiding, ondersteuning en opvolging van ex-OKAN-leerlingen enerzijds en expertise-overdracht en -opbouw anderzijds, hierdoor niet meer te realiseren valt. De vervolgscholen zullen dan ook minder kunnen rekenen op de expertise van deze vervolgschoolcoaches om die warme overdracht van deze leerling te faciliteren.

Het **verlagen van de degressieve schijven** bij de berekening van het pakket uren-leraar betekent voor het GO! een verlies van 2.280 uren-leraar. Voor referentie: afgezet op een opdrachtenbreuk van 21en komt dat neer op 109 voltijdse equivalenten. Nemen we de gemiddelde noemer 24en, komt dat neer op 95 voltijdse equivalenten. Niet alleen zorgt een lager pakket uren-leraar voor scholen voor organisatorische moeilijkheden, maar heeft dit ook een impact op de berekening/grootte van de globale puntenenveloppe. Dit rimpeleffect heeft tot gevolg dat het verlagen van de degressieve schijven tot een dubbele besparing leidt, nl. op uren-leraar (het primaire proces) én op de globale puntenenveloppe (het secundaire proces). Wat dit laatste betreft heeft de Vlaamse regering ook nog beslist om het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe te schrappen, nl. als onderdeel van de directe besparingen in het secundair onderwijs. En ten derde hebben de nieuwe klassplitsingsnormen LBV eveneens een negatief effect op de berekening/grootte van de globale puntenenveloppe (zie ook al hoger in dit protocol). De globale puntenenveloppe passeert dus drie keer langs de besparingskassa. De globale puntenenveloppe is echter van groot belang voor de secundaire processen die op hun beurt jaar na jaar toenemen in omvang, complexiteit en belang. Deze processen zijn nodig om onderwijs en scholen te kunnen organiseren én om directies en leerkrachten zo maximaal mogelijk te kunnen laten focussen op hun kerntaak, nl. onderwijs van hoge kwaliteit verstrekken.

Deze besparingsmaatregelen hebben een grote impact op de organisatie van het primaire proces en van de secundaire processen. Ook om die reden ziet het Gemeenschapsonderwijs zich dus genoodzaakt om een protocol van niet-akkoord neer te leggen.

OVSG geeft een protocol van niet-akkoord bij het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken en in het secundair onderwijs

Dit besluit geeft enerzijds uitvoering aan het Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken en bevat anderzijds fiches met besparingen voor het secundair onderwijs.

Principieel kan OVSG voor besparingen geen protocol van akkoord geven, daarnaast wenst OVSG fundamentele bedenkingen te maken bij de aard van de besparingen, de ermee verbonden criteria voor levensbeschouwelijke vakken en de impact op het officieel onderwijs en bij de toegevoegde fiches voor besparingen in het secundair onderwijs.

Besparingen levensbeschouwelijke vakken

1. Vormvoorschriften

De voorliggende tekst geeft uitvoering aan het Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken. De sociale partners kregen de versie van het ontwerp van decreet goedgekeurd door de

Vlaamse Regering op 13 maart voor onderhandelingen voorgelegd (Doc VR 2025 1912 DOC 1322/2). De tekst bevatte geen structurele besparingen, slechts volgende bepalingen:

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 13. Aan artikel 41, §1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wordt de volgende zin toegevoegd:

“De lestijden kunnen gegroepeerd worden aangeboden.”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 14. Aan artikel 97 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 wordt de volgende zin toegevoegd:

“De lesuren kunnen gegroepeerd worden aangeboden.”.

Art. 15. In artikel 300 van dezelfde codex worden voor het eerste lid drie leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Er worden een aantal lesuren voorbehouden voor het onderwijzen van de vakken godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie toegekend.

Het eerste lid is alleen van toepassing op de structuuronderdelen met levensbeschouwelijk onderwijs in de basisvorming.

De Vlaamse Regering bepaalt de berekeningswijze van het aantal lesuren om de vakken godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie te onderwijzen die aan een school kunnen worden toegekend.”.

OVSF kon zich akkoord verklaren met deze tekst die een flexibelere organisatie van de levensbeschouwelijke vakken zou toelaten. Vandaag is de inrichting van die vakken een uitdaging. Aan de bepalingen van de tekst werden evenwel na tweede principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering bijkomende bepalingen toegevoegd (document VR 2026 2703 DOC.0278-2 Levensbeschouwelijke vakken – decreet bis):

Art. 14. Aan artikel 80, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij het decreet van 20 december 2019, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt: “Het bekomen bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2027 voor 50% uitbetaald aan de schoolbesturen. De overige 50% wordt vanaf begrotingsjaar 2027 jaarlijks ingebracht als besparing. Voor de berekening van de werkingsmiddelen vanaf begrotingsjaar 2028 wordt deze bespaarde 50% van het vorige begrotingsjaar Pagina 3 van 6 terug toegevoegd in de berekeningsbasis van de werkingsbudgetten voor het gewoon basisonderwijs.”. Art. 15. Aan artikel 85ter, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij het decreet van 20 december 2019, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt: “Het bekomen bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2027 voor 50% uitbetaald aan de schoolbesturen. De overige 50% wordt vanaf begrotingsjaar 2027 jaarlijks ingebracht als besparing. Voor de berekening van de werkingsmiddelen vanaf begrotingsjaar 2028 wordt deze bespaarde 50% van het vorige begrotingsjaar terug toegevoegd in de berekeningsbasis van de werkingsbudgetten voor het buitengewoon basisonderwijs.”. Art. 16. In hetzelfde decreet wordt een artikel 143/1 ingevoegd, dat luidt als volgt: “Art. 143/1. De lestijden voor de cursus godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing, vermeld in artikel 138, §1, 1°, die worden berekend voor een erkende godsdienst, niet-confessionele zedenleer of voor cultuurbeschouwing, worden voor het inrichten van de cursus in kwestie aangewend, ook na eventuele overdracht. Het schoolbestuur kan de lestijden van een cursus godsdienst of niet confessionele zedenleer

aanwenden voor een andere cursus godsdienst of niet confessionele zedenleer, zolang het recht op levensbeschouwelijk onderwijs van de leerling conform artikel 41 en 42 gegarandeerd blijft en voor zover dit niet tot gevolg heeft dat personeelsleden ter beschikking gesteld worden wegens ontstentenis van betrekking.”. Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 Art. 17. Artikel 22 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wordt vervangen door wat volgt: “Art. 22. De uren-leraar, vermeld in artikel 209 en de lesuren, vermeld in artikel 300, die worden berekend voor een levensbeschouwelijk vak worden voor datzelfde vak aangewend, ook na eventuele herverdeling of overdracht. Het schoolbestuur kan de uren-leraar of lesuren van een levensbeschouwelijk vak aanwenden voor een ander levensbeschouwelijk vak, zolang het recht op levensbeschouwelijk onderwijs van de leerling conform artikel 97 gegarandeerd blijft en voor zover dit niet tot gevolg heeft dat personeelsleden ter beschikking gesteld worden wegens ontstentenis van betrekking.”.

Uit de tekst bij de tweede principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering blijkt dat aan het voorontwerp substantiële wijzigingen werden aangebracht na het vervullen van de voorgeschreven vormvereisten. Deze wijzigingen waren niet het gevolg van opmerkingen die werden ingebracht tijdens de sociale onderhandelingen.

Voor de recentere versie VR 2026 2703 DOC.0278-2 Levensbeschouwelijke vakken – decreet BIS zou OVSG een aantal fundamentele opmerkingen gemaakt hebben die nu noodgedwongen gemaakt moeten worden bij het uitvoeringsbesluit. Onderhandelingen die over teksten plaatsvinden, zijn een substantiële vormvereiste die zich niet mag beperken tot een pro forma. De Raad van State afdeling Wetgeving merkte op in het advies 78.894/1 van 18 maart 2026 over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen’ dat wanneer de Vlaamse Regering aan een voorgelegde tekst inhoudelijk fundamentele wijzigingen aanbrengt die niet het gevolg zijn van opmerkingen die werden geformuleerd naar aanleiding van de vervulling van de voorgeschreven vormvereisten, dient het gewijzigde voorontwerp door de Vlaamse Regering op eigen initiatief opnieuw aan die organen te worden voorgelegd.

OVSG wenst te bemerken dat de halvering van de enveloppe voor de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken niet proportioneel is ten aanzien van de besparing van de levensbeschouwelijke vakken.

De gewijzigde tekst van het ontwerpdecreet koppelt de flexibelere organisatie aan besparingen en bevat de basis van de besparingen waaraan nu uitvoering wordt gegeven.

2. Besparing levensbeschouwelijke vakken: welke doelstelling?

Het is niet duidelijk of de besparing binnen de vakken levensbeschouwing een op zichzelf staande besparing is, met als principieel uitgangspunt een besparing op levensbeschouwelijke vakken, dan wel of ze kaderen in een ruimere besparingscontext om de algehele beoogde besparingen in onderwijs te bereiken, vermits ze zowel het basisonderwijs raken als het secundair onderwijs.

Wanneer het gaat om een principiële beslissing om te besparen op levensbeschouwelijke vakken, kan niet voorbijgegaan worden aan grondwettelijke principes. Vooreerst waarborgt de vrijheid van onderwijs dat ouders kunnen kiezen tussen onderwijsverstrekkers. Vervolgens wanneer ouders kiezen voor officieel onderwijs, hebben ze het recht op de keuze tussen het onderricht in één van de erkende godsdiensten, niet-confessionele zedenleer(hierna ncz) en desgevallend een vrijstelling van levensbeschouwelijk onderricht. Dat levensbeschouwelijk onderricht geniet een bijzondere bescherming door zowel artikel 24 Grondwet als artikel 19 Grondwet. Scholen van

officieel gesubsidieerd onderwijs moeten daarom tot het einde van de leerplicht de keuze aanbieden. Ouders moeten de garantie hebben dat hun kinderen daadwerkelijk en kwaliteitsvol de lessenlevensbeschouwing van hun keuze kunnen volgen.

Binnen het aanbod wordt geraakt aan de grootte van de klasgroepen (voortaan geldt niet meer dat de kleinste groep het aantal klassen bepaalt), terwijl dat niet het geval is voor het vrij gesubsidieerd onderwijs vermits zij niet onder de plicht vallen om alle erkende levensbeschouwingen en ncz aan te bieden. Het is dan ook de vraag of dit in overeenstemming is met de grondwettelijke vrijheid van onderwijs en van religie. Immers op geen enkel punt wordt verantwoord waarom er een verschil is tussen het officieel gesubsidieerd onderwijs en het vrij gesubsidieerd onderwijs dat niet tegelijk rekening hoeft te houden met alle levensbeschouwingen en niet-confessionele zedenleer, maar de vrijheid heeft om zich te beperken tot één levensbeschouwing.

Voorbeeld van organisatie in een basisschool:

Voor de inrichting moet eerst naar het minimumaantal leerlingen voor de verschillende levensbeschouwingen worden gekeken. Dat geeft volgende conclusie voor onze school:

Hoe kan je nog levensbeschouwing organiseren voor een klas of leerjaar op hetzelfde moment wanneer je per graad moet gaan kijken?

	Totaal	KGD	PGD	ISR	ISL	ORT	ANG	NCZ	CBS	VRG
Kleuterklas	200	0	0	0	0	0	0	0	0	200
1ste leerjaar	53	27	1	0	2	0	0	23	0	0
2de leerjaar	42	29	0	0	1	0	0	12	0	0
3de leerjaar	54	36	0	0	2	0	0	16	0	0
4de leerjaar	55	36	0	0	2	0	0	17	0	0
5de leerjaar	55	39	0	0	2	0	0	14	0	0
6de leerjaar	50	29	0	0	5	0	0	16	0	0
Totaal	509	196	1	0	14	0	0	98	0	200

Concreet wil dat zeggen voor deze school dat wij voor Islam steeds per graad moeten kijken. Indien de school op hetzelfde moment de verschillende levensbeschouwingen willen aanbieden, zijn er twee mogelijkheden:

- Een tweede leerkracht KGD en NCZ aannemen maar dat kan niet want dan hebben de voorrangsgerechtigde vastbenoemde leermeesters niet de uren waar zij recht op hebben.
- Klassen samen zetten met grote gevolgen:
- 1ste graad:
 - KGD: 56 leerlingen
 - NCZ: 45 leerlingen
- 2de graad:
 - KGD: 72 leerlingen
 - NCZ: 33 leerlingen
- 3de graad:
 - KGD: 68 leerlingen
 - NCZ: 30 leerlingen

De optie om de volledige organisatie anders in te richten waardoor deze lessen niet op hetzelfde moment vallen, geeft volgende problemen:

- stigmatiseren op basis van keuze LBV, omdat er nog vaker bepaalde leerlingen uit klassen gehaald worden waarover wetenschappelijk onderzoek aangeeft dat dit geen goed idee is
- De leerlingen die uit de klasroep worden gehaald moeten de gemiste les inhalen
- het ene wekelijks moment waarop de school overleg kan organiseren, valt weg.
 - En dat laatste is geen keuze van de school, maar regelgeving, max 15 minuten voor en na belsignaal

Hoe klein ook de levensbeschouwing, deze heeft recht op de organisatie van het vak in die levensbeschouwing, in de officiële school naar keuze van de ouders die voor deze levensbeschouwing kiezen. De inrichting en organisatie van levensbeschouwelijke vakken heeft daardoor een kostprijs, maar die vloeit voort uit de grondwettelijke vrijheden dat een recht op levensbeschouwelijk onderricht ten laste van de Gemeenschap en binnen het lessenrooster garandeert. Ouders hebben het recht om kostenlos hun kind het vak van de levensbeschouwing van hun keuze te laten volgen.

De strekking van de besparingen is van die aard dat scholen aangespoord worden om de klassen op bovenschools niveau te organiseren, maar de lesbijwoning van dit vak in een andere school mag tegenover de ouder en de leerling geen bijkomende kost veroorzaken en nog minder wanneer niet alle vakken levensbeschouwing op die manier georganiseerd worden. Er kan geen ongelijkheid ontstaan tussen het ene of het andere vak levensbeschouwelijk onderricht.

Voorts beoogt de Vlaamse Regering dat de klasgroepen groter moeten worden. Het materieel onmogelijk maken door de klasgroepen zodanig groot te maken dat in de feiten geen kwaliteitsvol les gegeven kan worden of doordat de lessen niet op de school naar keuze doorgaan, komt neer op een impliciete wijziging van de Grondwet. Ten aanzien van het levensbeschouwelijk onderricht heeft de decreetgever niet de bevoegdheid om te oordelen dat er al naargelang de omvang van de klassen de vrijheid meer of minder wordt gegarandeerd. Elke maatregel die van die aard is dat de overeenkomstig artikel 24, § 1, vierde lid GW geboden keuze verhinderd wordt, zelfs als die maatregel economisch gerechtvaardigd, schendt dan ook de Grondwet (zie ook GwH 15 juli 1999, nr 90/99). De organisatie van de levensbeschouwelijke vakken is inherent aan de keuzes die de Grondwetgever maakt.

3. Verschil in behandeling: proportionaliteit officieel onderwijs

Als de besparingen zoals ze nu voorliggen in deze tekst kaderen binnen een groter geheel, zoals de voorgenomen besparingen in het secundair onderwijs, dan kan men niet aan de vaststelling voorbij dat het aandeel van de besparingen voor het officieel gesubsidieerd onderwijs verschilt tegenover het vrij gesubsidieerd onderwijs. Dat heeft niet de plicht om alle levensbeschouwelijke vakken aan te bieden, anders dan voor het officieel gesubsidieerd onderwijs. Zelfs wanneer het om een principiële besparing op vakken levensbeschouwing zou gaan, los van het groter geheel van door te voeren besparingen, kan men niet omheen de vaststelling van het aandeel dat het officieel gesubsidieerd onderwijs moet dragen.

De besparing treft het officieel gesubsidieerd onderwijs dubbel, door de besparing op het levensbeschouwelijk onderricht maar ook omdat scholen om aan hun verplichtingen te voldoen, zullen putten uit het reguliere urenpakket om de levensbeschouwelijke vakken kwaliteitsvol te kunnen aanbieden. Hierdoor ontstaat een verschil in behandeling tussen officieel gesubsidieerd en vrij gesubsidieerd onderwijs. Uit de tekst blijkt geen criterium om dat verschil in behandeling te verduidelijken. De vraag rijst of het officieel gesubsidieerd onderwijs zich in een wezenlijk andere situatie bevindt dan andere onderwijsnetten waarbij de kwestie is of de na te streven besparing ten laste van de levensbeschouwelijke vakken geen onevenredige gevolgen heeft voor het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Het gelijkheidsbeginsel sluit niet uit dat een verschil in behandeling volgens bepaalde categorieën wordt ingevoerd, voor zover voor het criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat. Die verantwoording moet worden beoordeeld met betrekking tot het doel en de gevolgen van de overwogen maatregel. Als de decreetgever een besparing in onder meer het secundair onderwijs wenst te realiseren, dan moet die besparing evenredig over alle onderwijsnetten heen gerealiseerd worden. Voor OVSG is het niet aanvaardbaar dat de kosten van grondwettelijke plicht om levensbeschouwelijk onderwijs aan te bieden afgewenteld worden op de scholen van het officieel gesubsidieerd.

Grondwettelijk lijkt het bovendien niet mogelijk dat uren van de ene levensbeschouwing zullen worden ingezet om de andere te organiseren, vermits dit neerkomt op een proportioneel nadeligere behandeling van de ene levensbeschouwing tot de andere. Scholen zullen dus uit het reguliere urenpakket moeten putten om de verplichte vakken in te richten, ten nadele van de kwaliteit van de andere vakken terwijl die verplichting wegvalt voor andere onderwijsverstrekkers. Deze ongelijkheid moet worden weggewerkt.

Er ontstaan bovendien een juridisch technische kwestie wanneer scholen om het onderwijs te realiseren uit het regulier urenpakket putten. Grondwettelijk benaderd zullen scholen proportioneel alle vakken levensbeschouwing, ongeacht de grootte van de groep, op gelijke voet moeten behandelen. Het is immers ingevolge het gelijkheidsbeginsel niet geoorloofd om de ene levensbeschouwing ten opzichte van de andere te bevoordelen of te benadeligen. OVSG is hierover bijzonder bezorgd in verband met impact en de nog niet becijferde en onvoorziene gevolgen die de voorgenomen besparingen zullen veroorzaken.

Naast de juridische kwesties blijven ook vragen rond de organiseerbaarheid. Zo is het niet duidelijk hoe afspraken gemaakt worden rond de inzet van het personeel van de leermeesters van de vakken levensbeschouwing wanneer scholen gaan beslissen om de lessen te bundelen. Niet voor alle leerlingen is het mogelijk om de lessen digitaal te volgen of zich te begeven naar een andere lesplaats dan hun gewoonlijke school. Wanneer de vakken niet simultaan worden georganiseerd heeft dit impact voor de leerlingen die in die tijd andere vakken dan levensbeschouwing kregen, de lessen zullen moeten worden ingehaald. Ook moeten er voor grote klasgroepen lokalen worden gevonden die groot genoeg zijn om aan alle leerlingen het vak te kunnen geven.

4. Effecten op personeel

OVSG wenst bezorgdheid mee te geven over mogelijke impact op andere personeelsleden in de school ingevolge de regels van wedertewerkstelling. Onvermijdelijk brengen grotere klasgroepen minder opdrachten met zich mee. De tekst van het ontwerp van decreet laat toe dat schoolbesturen anciënniteit door een personeelslid opgebouwd in een ambt van leerkracht levensbeschouwelijk onderricht in het basis- of secundair onderwijs erkennen als diensten die gepresteerd zijn in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel in het basis- en secundair, maar geeft geen uitsluitel of schoolbesturen verplicht zijn om deze personeelsleden overeenkomstig de regels van wedertewerkstelling in dienst te nemen. In voorkomend geval

worden de aanwezige leerkrachten in de school verdrongen door de leerkrachten die wisselen van het ambt leerkracht levensbeschouwelijk onderwijs naar een wervingsambt. OVSG onderschrijft de zienswijze om schoolbesturen de mogelijkheid te laten van indienstneming zoals ook de regel van de mogelijkheid van de erkenning dienstanciënniteit wanneer de betrokken leerkracht wisselt naar een ander ambt. Omwille van de specificiteit van het vak levensbeschouwing is het voor schoolbesturen moeilijk om een inschatting maken over het functioneren van het personeelslid. Tevens heeft die verdringing effect op de autonomie waarmee een schoolbestuur een team samenstelt.

Besparingen secundair onderwijs

Overeenkomstig het Regeerakkoord moet er in het secundair onderwijs worden bespaard. De Vlaamse Regering geeft uitvoering met de voorliggende fiches die aan het ontwerp van besluit werden toegevoegd: de degressiviteit en de vervolgcoaches. OVSG waardeert er getemperd wordt door middel van de onderbenutting, maar uit fundamenteel bezwaar tegen de besparingen die bovendien gecumuleerde effecten veroorzaken.

1. Degressiviteit uren-leraar in het gewoon secundair onderwijs

De Vlaamse Regering wenst door middel van het wijzingen van de degressiviteit reeds een gedeelte van de besparing te realiseren. Deze besparing genereert meer dan slechts een invloed op de degressiviteit, vermits dit ook een impact teweegbrengt op de globale puntenenveloppe. Die puntenenveloppe verminderd door de cumulatie van de besparingen op de vakken levensbeschouwing en de degressiviteit, zodat de besparingen meervoudig effect sorteren. Nochtans hebben scholen die globale puntenenveloppe nodig voor het organiseren van secundaire processen. OVSG stelt vast dat er geen algehele evaluatie wordt gemaakt van de financiering van het secundair onderwijs zoals de beoordeling van de minimumpakketten of de verticale opsplitsingen, maar dat er verkozen wordt voor stapsgewijze punctuele maatregelen.

2. Vervolgcoaches

In het kader van de besparingen in het secundair onderwijs worden het aantal uren-leraar voor de vervolgschoolcoaches voor anderstalige nieuwkomers verlaagd. De besparing behelst een vermindering van 0,9 uren-leraar naar 0,3 uren-leraar. Ze treft vooral de groep van kwetsbare leerlingen die de overstap van OKAN naar regulier onderwijs moeten maken en die op dat ogenblik extra ondersteuning moeten kunnen krijgen. OVSG is bezorgd om de effecten en vreest dat de last bij de scholen wordt gelegd die – eens te meer - uit hun gewoon urenpakket moeten putten om op alle mogelijke manieren een ongekwalificeerde uitstroom te vermijden of te verminderen.

Conclusie

Naast bedenkingen van formeel juridische aard is OVSG vooral bezorgd over de gecumuleerde effecten op de klasvloer, het recht van leerlingen op kwaliteitsvol onderwijs en de autonomie van schoolbesturen. OVSG kan zich niet vinden in besparingen die in verhouding de scholen van het officieel gesubsidieerd onderwijs meer treffen. Om die reden kan OVSG geen akkoord geven aan de voorliggende tekst.

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen geeft een protocol van niet-akkoord bij het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken en in het secundair onderwijs

Vanuit het provinciaal onderwijs stellen wij vast dat de voorliggende financiering de kwalitatieve organisatie van LBV bijzonder moeilijk maakt. We betreuren bovendien dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen doelgroepen van leerlingen.

De financiering van LBV heeft een directe impact op de puntenenveloppe van scholen, waardoor de onderwijskwaliteit onder druk komt te staan. Zoals ook aangegeven in het protocol bij het decreet, investeert ongeveer de helft van onze secundaire scholen momenteel 4 tot 8 uren uit het globaal lestijdenpakket in de organisatie van LBV. Dit betekent dat middelen die bedoeld zijn voor de algemene en specifieke vorming, moeten worden ingezet voor LBV, wat de kwaliteit van het onderwijs aantast. De voorziene besparingen op LBV dreigen deze druk verder te verhogen en creëren een pervers effect: maatregelen die bedoeld zijn om efficiënter te werken, ondermijnen in de praktijk de onderwijskwaliteit. Dit staat haaks op de inspanningen van de Vlaamse Regering om net die kwaliteit te versterken. Tegelijk hebben scholen nood aan maximale inzet van middelen voor bijkomende ondersteuning in Nederlands en wiskunde.

Daarnaast blijven er belangrijke onduidelijkheden bestaan over de uitvoering van het BVR, wat de druk op directies en schoolbesturen verder verhoogt. Zo is het bijvoorbeeld onduidelijk welk bekwaamheidsbewijs vereist is wanneer leerlingen uit de eerste, tweede en derde graad in één groep worden samengebracht.

We waarderen de inspanning van de Vlaamse Regering om de besparing zoveel mogelijk te beperken. Niettemin hebben we bedenkingen bij de omvang van de besparing op de vervolgschoolcoaches en de druk die dit legt op een kwalitatieve begeleiding.

Daarnaast betreuren we dat er geen alternatieve pistes werden onderzocht, zoals een degressieve aanpak, die mogelijk een minder grote impact zou hebben op de werkgelegenheid en de organisatie van scholen.

ACOD Onderwijs geeft een protocol van niet akkoord bij het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken en in het secundair onderwijs

ACOD Onderwijs heeft tijdens de onderhandelingen van dit besluit vernomen dat er na het afsluiten van de onderhandelingen van het decreet over de levensbeschouwelijke vakken door de Vlaamse regering nog artikelen zijn toegevoegd die verstrekkende gevolgen hebben voor de personeelsleden van de levensbeschouwelijke vakken. Afgezien van het feit dat dit een laakbare manier van werken is vragen wij met aandrang om de onderhandelingen van dit decreet terug te openen zodanig dat de Raad van State onze opmerkingen over de desbetreffende artikelen kan meenemen.

ACOD Onderwijs verzet zich resoluut tegen elke vorm van besparingen in het onderwijs. Op de toekomst van kinderen en jongeren mag men niet besparen maar wel integendeel, in hun toekomst moet men investeren.

ACOD Onderwijs pleit voor kleine klasgroepen waar men de tijd en ruimte heeft om elk kind de nodige begeleiding te geven in zijn leerweg. Dit besluit zorgt ervoor dat de klasgroepen voor de levensbeschouwelijke vakken veel groter zullen worden dan vandaag. Het vak

levensbeschouwing is bij uitstek het vak waar leerlingen zich kwetsbaar durven opstellen, waar zonder vooroordelen moet kunnen gediscussieerd worden en waar vanuit een veilige omgeving de maatschappelijke uitdagingen moeten kunnen besproken worden. In een klasgroep van bv. 27 leerlingen zijn deze doelstellingen zeer moeilijk realiseerbaar.

Los daarvan zijn de gevolgen voor het personeel onaanvaardbaar. Iets meer dan 1200 VTE die hun job verliezen is ongezien. Dit is niet zomaar een cijfer, dit zijn mensen, gezinnen en carrières die brutaal worden afgebroken. Wij eisen dat deze personeelsleden, indien zij dit wensen, de nodige tijd, middelen en garanties krijgen om zich te heroriënteren, bij te scholen en te professionaliseren, mét behoud van loon gedurende deze periode.

De regel dat extra lestijden boven de 2 'aanvullende lestijden' uit de gewone lestijdenschaal moeten komen, verschuift de kost naar het algemene lestijdenpakket. Een minder gevolgde keuze kan dan betekenen dat de school elders uit zorg, Gok of remediëring,... lestijden moet wegnemen. Kleinere basisscholen kunnen hierdoor in de problemen komen en het kan indirect de druk op ouders verhogen om niet voor een minderheidskursus te kiezen.

ACOD Onderwijs vindt de drastische afbouw van de omkadering voor OKAN-vervolgcoaches – met maar liefst twee derde – totaal onverantwoord. Het is onontbeerlijk voor de leerlingen uit OKAN dat zij degelijk worden opgevolgd als zij het regulier onderwijs instappen. Indien deze begeleiding zal wegvallen zullen er heel wat van deze leerlingen ongekwalificeerd uitstromen. Als de Vlaamse Regering werkelijk gelijke kansen hoog in het vaandel draagt, dan moet zij net voor deze kwetsbare groep extra inspanningen leveren in plaats van hen in de steek te laten.

ACOD Onderwijs zal zich blijven verzetten tegen asociaal en kortzichtig beleid en roept de Vlaamse Regering op om haar verantwoordelijkheid op te nemen: investeer in onderwijs, investeer in mensen, investeer in de toekomst.

COC en COV geven een protocol van niet-akkoord bij het ontwerp van besluit tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken (LBV).

Dit protocol maakt **onderscheid** tussen:

- de **bemerkingen over het niet-respecteren van het sociaal overleg bij de onderhandelingen over het ontwerpdecreet levensbeschouwelijke vakken**, en
- de **argumenten die aanleiding geven tot een niet-akkoord bij het ontwerpbesluit zelf**, dat uitvoering beoogt te geven aan dat ontwerpdecreet.

I. Bemerkingen bij het sociaal overleg en inhoudelijke bezwaren m.b.t. het ontwerpdecreet levensbeschouwelijke vakken

Miskennen van de overheid van het sociaal overleg

- COC en COV stellen vast dat na het afsluiten van de onderhandelingen over het ontwerpdecreet de Vlaamse regering besliste om een wezenlijke wijziging in het ontwerp aan te brengen. Deze wijziging werd tijdens de onderhandelingen door geen van de partners

gevraagd of voorgesteld. De sociale partners werden er niet van op de hoogte gebracht. Ze werd doorgevoerd zonder voorafgaande informatie of overleg.

- De Raad van State oordeelde over dergelijke werkwijze reeds in zijn advies over het decreet taalhelden als volgt: *“Wanneer de Vlaamse Regering aan een reeds aan advies- of syndicale organen voorgelegd voorontwerp inhoudelijke wijzigingen aanbrengt die niet het gevolg zijn van opmerkingen die werden geformuleerd naar aanleiding van de vervulling van de voorgeschreven vormvereisten, dient het gewijzigde voorontwerp door de Vlaamse Regering op eigen initiatief opnieuw aan die organen te worden voorgelegd.” (Advies van de Raad van State 78.894/1 van 18 maart 2026)*
- Op onze vraag aan de overheid waarom de onderhandelingen niet werden heropend naar aanleiding van de doorgevoerde wijziging, stelde de overheid laconiek dat zij van mening is dat dit niet nodig is.
- Deze wijziging heeft een dermate grote impact op de organisatie van de LBV en op het personeel dat het volgens COC en COV een inbreuk betekent op het syndicaal statuut om dit niet ter onderhandeling voor te leggen.

Heroriëntering van een cursus LBV: aantasting van grondwettelijke rechten

- De wijziging houdt in dat het schoolbestuur kan beslissen om een cursus die voor een bepaalde levensbeschouwing wordt toegewezen op basis van de keuze van de leerlingen, kan geheroriënteerd worden naar een ander levensbeschouwelijk vak.
- COC en COV menen dat daarmee het grondwettelijk gewaarborgd recht van ouders en leerlingen op vrije keuze voor een levensbeschouwing en de verplichte neutraliteit van het officieel onderwijs geschonden kan worden. De tekst van het ontwerpdecreet bevat ons inziens te weinig waarborgen om dit grondwettelijk recht te garanderen.
- Bovendien schaadt het de mogelijkheden tot tewerkstelling van het personeelslid in de betrokken levensbeschouwing.

II. Argumenten voor het niet-akkoord bij het ontwerpbesluit

Disproportionele besparing op een specifieke personeelsgroep

- COC en COV kunnen niet akkoord gaan dat de maatregelen die de overheid wenst te treffen om problemen met de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken te verhelpen, gekoppeld worden aan een besparing van 100 miljoen euro.
- Zulke besparing heeft verregaande gevolgen voor het personeelsbestand. Ze leidt tot ontslagen van tijdelijke personeelsleden, tot terbeschikkingstelling van vastbenoemde LBV-leraren en tot grote onzekerheid bij huidige en toekomstige leraren levensbeschouwelijke vakken. COC en COV vragen respect voor deze vakken en hun leraren.
- Door dit samenspel van factoren en mechanismes bestaat zelfs de mogelijkheid van een tekort aan leerkrachten LBV.
- Leraren levensbeschouwing worden gedwarsboemd in hun keuze voor deze specifieke vakken waarvoor ze zich extra bekwaamden.

De overheid gaat er al te gemakkelijk van uit dat deze leraren LBV kunnen aangesteld worden in andere vakken/ambten of zich zullen omscholen hiervoor. Dit is echter niet zo.

- De leraren LBV hebben geen 'recht' op behoud van hun anciënniteit of op verlof TAO;

- Ze hebben geen recht op het dragen van levensbeschouwelijke symbolen in een ander ambt, waardoor hun recht op arbeid geschonden wordt. Op onze vraag of deze leraren tijdens het uitvoeren van pedagogische taken of bij aanstelling in een niet-organiek ambt ook met zulk verbod geconfronteerd zullen worden, gaf de overheid geen antwoord.
- Heel veel leraren LBV hebben geen bekwaamheidsbewijs dat hen kansen geeft tot aanstelling in een ambt van het onderwijzend personeel. De kansen, middelen en mogelijkheden om zich om te scholen zijn te beperkt en vrijblijvend. De overheid voorziet enkel een professionaliseringstraject als de vast benoemde leraren niet kunnen gereffecteerd of wedertewerkgesteld worden. Het aanbieden van zo'n traject is echter niet verplicht en het schoolbestuur moet er de kosten van dragen. De overheid moet daarom bijkomend investeren als ze een toekomst wil voor deze personeelsleden in het onderwijs.

Geen vereenvoudiging voor de organisatie en impact op de onderwijskwaliteit

- Scholen en schoolbesturen krijgen grote vrijheid voor de inrichting van de uren LBV. De onzekerheid over de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken en de invloed daarvan op de mogelijkheden om betrekkingen op te nemen is zeer groot en blijft bestaan. De arbeidsomstandigheden voor deze personeelsleden zullen drastisch verslechteren.
- COC en COV verwachten ook impact op de opdracht van leraren in andere vakken door de gewijzigde organisatievormen en dit is ontoelaatbaar. Als cursussen LBV voor een leerlingengroep in het basisonderwijs niet meer wekelijks parallel georganiseerd worden, zal het haast onmogelijk worden om ervoor te zorgen dat alle leerlingen dezelfde leerinhouden aangeboden krijgen, zonder de werkdruk voor de onderwijzers te verhogen.
- De besparing in de levensbeschouwelijke vakken heeft een negatieve invloed op de reguliere omkadering zoals de globale puntenenveloppe in het SO en de puntenenveloppes in het BaO die berekend worden op basis van uren- of lestijden-leraar. COC en COV vinden dit onaanvaardbaar.
- Doordat de meeste cursussen per graad of over de studierichtingen heen zullen moeten gegeven worden, is de impact op de inhoud van de lesopdracht aanzienlijk. De leerplannen zijn daar niet op afgestemd en zijn waarschijnlijk ook niet klaar tegen 1 september 2026.
- Verregaande samenzetting van leerlingengroepen, die voorheen aparte leerplannen hanteerden, en organiseren van afstandsonderwijs hebben een nefaste impact op de kwaliteit van onderwijs en verhogen de werkdruk op de leraar LBV. Vanuit didactisch-pedagogisch standpunt is het immers problematisch om leerlingen uit verschillende onderwijsvormen, laat staan uit OKAN of verschillende finaliteiten, samen te brengen binnen de uitgesproken dialooggerichte LBV. De verschillende betrokken leerplannen (bv. in de verschillende finaliteiten van het secundair onderwijs) lopen immer ver uiteen. Het voorliggend Besluit verplicht samenzettingen weliswaar niet, maar door de zeer forse besparing in de uren leraar voor de LBV zal dit in de feiten onafwendbaar zijn.
- Dit opent de deur naar uiteenlopende organisatorische keuzes op basis van verschillende overwegingen, waardoor het risico ontstaat op ongelijke behandeling van leerlingen of levensbeschouwelijke vakken in de eigen school of over de scholen heen. In de praktijk kan dit leiden tot systematische benadeling van een of meer levensbeschouwingen, bijvoorbeeld door het structureel toewijzen van minder gunstige lesmomenten aan een bepaald levensbeschouwelijk vak, zoals extra studie-uren in combinatie met achtste lessen.
- Met het schrappen van de voordracht en de vervanging door een visum zal de inbreng van de erkende instanties om te zorgen dat de leraren LBV een haalbare opdracht krijgen sterk

bemoeilijkt worden. Ook directeuren zullen geen beroep meer op hen kunnen doen als erkende instanties geen volledig overzicht meer kunnen bewaren over de aanstellingen en de beschikbaarheid van de leraren LBV.

- Juridisch-technisch zijn COC en COV van mening dat de delegatie in het decreet basisonderwijs (artikel 139) geen voldoende rechtsgrond biedt aan de Vlaamse regering om in dit besluit te bepalen in welke ambten betrekkingen kunnen ingericht worden met de aanvullende lestijden LBV.

1 september 2026 niet haalbaar

- Het decreet levensbeschouwelijke vakken dat de rechtsgrond moet bieden voor de andere organisatievormen moet nog de parlementaire weg gaan.
- De overheid wil daarna nog een hervorming doorvoeren voor de levensbeschouwelijke vakken in het buitengewoon onderwijs.
- Scholen zijn in het derde trimester van dit schooljaar volop bezig met inschrijvingen en planning van volgend schooljaar. Ze kunnen hiermee niet verder werken omdat de regelgeving nog niet in orde is.
- Ouders zijn daardoor niet in de mogelijkheid om weloverwogen hun schoolkeuze te maken, hetgeen een aantasting is van de passieve onderwijsvrijheid.
- De leraren LBV zullen bij het eindigen van het schooljaar geen duidelijkheid hebben over hun opdracht en hun aanstelling.
- Op deze manier zorgt het beleid van de overheid voor chaos in het onderwijsveld.

Besluit

- COC en COV besluiten dat het ontwerpbesluit, zowel gelet op zijn inhoud als op de bredere decretale context waarin het wordt geplaatst, onaanvaardbaar is en geven daarom uitdrukkelijk een protocol van niet-akkoord.

Met betrekking tot het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken en in het secundair onderwijs, **geeft VSOA Onderwijs een protocol van niet akkoord** en wenst hierbij volgende opmerkingen te maken:

VSOA Onderwijs verzet zich principieel tegen elke vorm van besparing in het onderwijs, en in het bijzonder wanneer deze besparingen leiden tot een aantasting van de onderwijskwaliteit en de werkzekerheid van personeelsleden. De voorgestelde hervormingen impliceren een vermindering van lestijden, grotere klasgroepen en een daling van het aantal personeelsleden.

Bovendien stelt VSOA Onderwijs vast dat de besparingen niet neutraal zijn, maar bepaalde onderwijsverstrekkers disproportioneel treffen.

VSOA Onderwijs wijst er tevens op dat de impact op scholen en personeel volgens de nota zelf momenteel onvoldoende kan worden ingeschat, wat getuigt van een gebrek aan zorgvuldigheid in de besluitvorming.

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTERS,

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Matthias DIEPENDAELE
minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en
Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Zuhal DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en
Werk,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Hans BONTE
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Wonen,
Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Binnenland,
Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven,
Integratie en Inburgering, Bestuurszaken,
Sociale Economie en Zeevisserij

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

Ben WEYTS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Begroting en
Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed
en Dierenwelzijn

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken en in het secundair onderwijs

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, artikel 84, gewijzigd bij de decreten van 28 april 1993, 16 juni 2017 en 14 juli 2023.
- het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 artikel 58, gewijzigd bij de decreten van 28 april 1993, 16 juni 2017 en 14 juli 2023;
- het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 139, vervangen bij het decreet van 7 juli 2006 en gewijzigd bij de decreten van 6 juli 2012 en 17 juni 2016;
- de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, bekrachtigd bij het decreet van 27 mei 2011, artikel 209, §2, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, artikel 222, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 3 maart 2026 en op XXX.
- De gemeenschappelijke vergadering van Sectorcomité X, van onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité, vermeld in artikel 4 van het decreet van 5 april 1995 tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs, heeft protocol nr. *** gesloten op ***.
- De Raad van State heeft advies xxxxx/x (adviesnummer) gegeven op ... (datum), met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op het volgende motief:

- De wijzigingen die worden aangebracht met dit besluit zijn nodig om de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken uit te voeren.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 tot vastlegging van het pakket "uren-leraar" in het voltijds secundair onderwijs

Artikel 1. In artikel 4, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 tot vastlegging van het pakket "uren-leraar" in het voltijds secundair onderwijs, vervangen bij het besluit van 12 november 2011, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

"2° per afzonderlijke leerlingengroep genereert elke leerling een extra coëfficiënt uren-leraar op de volgende wijze, die gebaseerd is op degressiviteit:

a) leerlingengroep eerste graad: eerste leerjaar A + tweede leerjaar A:

- 1) schijf van 1 tot en met 25 leerlingen: 0,585;
- 2) schijf van 26 tot en met 50 leerlingen: 0,315;
- 3) schijf van 51 tot en met 100 leerlingen: 0,18;

b) leerlingengroep eerste graad: eerste leerjaar B + tweede leerjaar B:

- 1) schijf van 1 tot en met 25 leerlingen: 0,54;
- 2) schijf van 26 tot en met 50 leerlingen: 0,27;
- 3) schijf van 51 tot en met 100 leerlingen: 0,135;

c) leerlingengroep onthaaljaar:

- 1) schijf van 1 tot en met 25 leerlingen: 0,585;
- 2) schijf van 26 tot en met 50 leerlingen: 0,315;
- 3) schijf van 51 tot en met 100 leerlingen: 0,18;

d) leerlingengroep tweede graad ASO:

- 1) schijf van 1 tot en met 25 leerlingen: 0,405;
- 2) schijf van 26 tot en met 50 leerlingen: 0,225;
- 3) schijf van 51 tot en met 100 leerlingen: 0,135;

e) leerlingengroep tweede graad TSO:

- 1) schijf van 1 tot en met 25 leerlingen: 0,45;
- 2) schijf van 26 tot en met 75 leerlingen: 0,27;
- 3) schijf van 76 tot en met 150 leerlingen: 0,09;

f) leerlingengroep tweede graad BSO:

- 1) schijf van 1 tot en met 25 leerlingen: 0,54;
- 2) schijf van 26 tot en met 75 leerlingen: 0,27;
- 3) schijf van 76 tot en met 150 leerlingen: 0,135;

g) leerlingengroep derde graad ASO met inbegrip van, binnen de modernisering, de 7de leerjaren gericht op het hoger onderwijs en die behoren tot de discipline modern:

- 1) schijf van 1 tot en met 25 leerlingen: 0,405;
- 2) schijf van 26 tot en met 50 leerlingen: 0,225;
- 3) schijf van 51 tot en met 100 leerlingen: 0,135;

h) leerlingengroep derde graad TSO:

- 1) schijf van 1 tot en met 25 leerlingen: 0,45;
- 2) schijf van 26 tot en met 75 leerlingen: 0,27;
- 3) schijf van 76 tot en met 150 leerlingen: 0,09;

i) leerlingengroep derde graad BSO met inbegrip van, binnen de modernisering, de 7de leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt:

- 1) schijf van 1 tot en met 25 leerlingen: 0,54;
- 2) schijf van 26 tot en met 75 leerlingen: 0,27;
- 3) schijf van 76 tot en met 150 leerlingen: 0,135.”.

Art. 2. Artikel 6 van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2024, wordt vervangen door wat volgt:

“Art 6. §1. Het aantal uren-leraar uitsluitend voorbehouden voor het onderwijzen van de vakken godsdienst, waarbij elke erkende godsdienst een apart vak is, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie, wordt afzonderlijk vastgesteld per vak, per graad en op basis van de volgende splitsingsnormen:

- 1° in de eerste graad en het structuuronderdeel onthaaljaar anderstalige nieuwkomers samen:
 - a) 26 leerlingen voor 2 klassen;
 - b) 51 leerlingen voor 3 klassen;
 - c) 76 leerlingen voor 4 klassen;
- d) nadien per volledige schijf van 25 leerlingen 1 klas extra;
- 2° in de tweede en de derde graad:
 - a) 28 leerlingen voor 2 klassen;
 - b) 55 leerlingen voor 3 klassen;
 - c) 82 leerlingen voor 4 klassen;
- d) nadien per volledige schijf van 27 leerlingen 1 klas extra.

§ 2. Om het aantal klassen, vermeld in paragraaf 1, te bepalen, wordt het aantal regelmatige leerlingen op 1 februari van het voorafgaande schooljaar als basis gehanteerd.

Als op 1 oktober of op de eerstvolgende lesdag, als 1 oktober op een vrije dag valt, van een bepaald schooljaar voor een cursus godsdienst of niet-confessionele zedenleer onderwezen in een bepaalde graad, leerlingen zijn ingeschreven waarvoor op 1 februari van het voorafgaande schooljaar of van de eerstvolgende lesdag als 1 februari op een vrije dag valt, geen leerlingen hebben gekozen, wordt voor die cursus in de graad in kwestie het aantal klassen bepaald op basis van het aantal regelmatige leerlingen op 1 oktober.

De klassen godsdienst of niet-confessionele zedenleer die kunnen georganiseerd of gesubsidieerd worden in een bepaalde graad op basis van de telling van 1 februari van het voorafgaande schooljaar of van de eerstvolgende lesdag als 1 februari op een vrije dag valt, maar waarvoor op 1 oktober van het lopende schooljaar of op de eerstvolgende lesdag als 1 oktober op een vrije dag valt, geen leerlingen zijn ingeschreven, worden in mindering gebracht van het aantal klassen berekend op basis van het aantal regelmatige leerlingen op 1 februari.

Als in het officieel onderwijs na 1 oktober van een bepaald schooljaar een cursus godsdienst of niet-confessionele zedenleer onderwezen in een bepaalde graad wordt opgestart, wordt die cursus gefinancierd of gesubsidieerd op basis van het aantal regelmatige leerlingen op de datum van opstarting. Een cursus godsdienst of niet-

confessionele zedenleer onderwezen in een bepaalde graad in het officieel onderwijs waarvoor vanaf een bepaalde datum na 1 oktober geen leerlingen meer zijn ingeschreven, wordt vanaf de datum van stopzetting niet langer gefinancierd of gesubsidieerd.

Voor nieuw opgerichte of in opbouw zijnde scholen geldt evenwel als datum 1 oktober van het schooljaar in kwestie, met dien verstande dat voor het daaropvolgend schooljaar de datum van 1 februari van het voorafgaande schooljaar van toepassing wordt.

In het vijfde lid wordt verstaan onder "in opbouw zijnde scholen" scholen die tijdens opeenvolgende schooljaren hun onderwijsaanbod geleidelijk uitbreiden, leerjaar na leerjaar, te beginnen met het eerste leerjaar van de eerste graad.

Voor de scholen die op 1 februari van een bepaald schooljaar niet de rationalisatienorm bereiken en bijgevolg verplicht zijn over te gaan tot opheffing wordt de tellingsdatum vastgesteld op 1 oktober van het schooljaar waarin deze opheffing een aanvang neemt.

§ 3. Het aantal klassen, dat conform paragraaf 2 wordt berekend, wordt vermenigvuldigd met het corresponderend aantal wekelijkse lestijden voor de vakken in kwestie. Het resultaat wordt uitgedrukt in een aantal uren-leraar.”.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage

Art. 3. In artikel 3, §3, van het besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014, wordt het tweede lid opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de personeelsformatie in het gewoon basisonderwijs

Art. 4. Artikel 15 van het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de personeelsformatie in het gewoon basisonderwijs, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 11 januari 2002 en 23 september 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“§ 1. Met toepassing van artikel 138, § 1, 1° van het decreet worden wekelijks, aanvullend bij de lestijden volgens de schaal, twee lestijden gefinancierd of gesubsidieerd voor de cursussen in de erkende godsdiensten en voor de niet-confessionele zedenleer.

§2. De eventuele halve of hele lestijd boven de twee aanvullende lestijden van de meest of minder gevolgde cursus godsdienst of niet confessionele zedenleer of

cultuurbeschouwing wordt uit de lestijden geput volgens de schalen, vermeld in artikel 132 van het decreet.”.

Art. 5. Artikel 17 van hetzelfde besluit wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 17. §1. De aanvullende lestijden voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer en cultuurbeschouwing, vermeld in artikel 138, §1, eerste lid, 1°, van het decreet, worden toegekend aan de scholen met lager onderwijs.

§2. Het aantal aanvullende lestijden, vermeld in artikel 138, §1, eerste lid, 1°, van het decreet waarop de school voor het gewoon lager onderwijs recht heeft, wordt voor de meest gevolgde cursus godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing per vestigingsplaats op de volgende wijze berekend:

aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs op de teldag in de meest gevolgde cursus	aantal cursussen	aantal lestijden
tot en met 24 leerlingen.	1 cursus	2 lestijden
vanaf 25 leerlingen.	2 cursussen	4 lestijden
vanaf 44 leerlingen.	3 cursussen	6 lestijden
vanaf 66 leerlingen.	4 cursussen	8 lestijden
vanaf 88 leerlingen.	5 cursussen	10 lestijden
vanaf 110 leerlingen.	6 cursussen	12 lestijden
vanaf 135 leerlingen.	7 cursussen	14 lestijden
vanaf 160 leerlingen.	8 cursussen	16 lestijden
vanaf 185 leerlingen.	9 cursussen	18 lestijden
vanaf 210 leerlingen.	10 cursussen	20 lestijden
vanaf 235 leerlingen.	11 cursussen	22 lestijden
vanaf 260 leerlingen.	12 cursussen	24 lestijden
vanaf 285 leerlingen.	13 cursussen	26 lestijden

vanaf 310 leerlingen.	14 cursussen	28 lestijden
vervolgens per groep van 30 leerlingen.	+ 1 cursus	+ 2 lestijden

De teldag om het aantal aanvullende lestijden van de meest gevolgde cursus, te bepalen, is de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar behalve voor de scholen die de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar als teldag hebben om de lestijden te berekenen volgens de schalen, vermeld in artikel 132 van het decreet.

§3 De aanvullende lestijden voor de minder gevolgde cursussen worden per vestigingsplaats berekend voor elk van de volgende drie subgroepen op basis van het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs op de teldag voor de meest gevolgde cursus, vermeld in paragraaf 2, tweede lid:

- 1° de leerlingen die op basis van de administratieve groep ingeschreven zijn in het eerste of het tweede leerjaar van het lager onderwijs en de leerlingen die ingeschreven zijn in de taalheldklas, vermeld in artikel 139vicies semel van het decreet, die voor 1 januari van het lopende schooljaar zeven jaar worden, worden per minder gevolgde cursus, per vestigingsplaats samengeteld;
- 2° de leerlingen die op basis van de administratieve groep ingeschreven zijn in het derde of het vierde leerjaar van het lager onderwijs en de leerlingen die ingeschreven zijn in de taalheldklas, vermeld in artikel 139vicies semel van het decreet, die voor 1 januari van het lopende schooljaar acht of negen jaar worden, worden per minder gevolgde cursus, per vestigingsplaats samengeteld;
- 3° de leerlingen die op basis van de administratieve groep ingeschreven zijn in het vijfde of het zesde van het lager onderwijs en de leerlingen die ingeschreven zijn in de taalheldklas, vermeld in artikel 139vicies semel van het decreet, die voor 1 januari van het lopende schooljaar ouder dan negen jaar zijn, worden per minder gevolgde cursus, per vestigingsplaats samengeteld.

In het eerste lid wordt verstaan onder administratieve groep: een entiteit binnen de onderwijsstructuur die wordt geïdentificeerd door een uniek administratief groepsnummer. Een administratieve groep wordt gebruikt binnen de administratieve toepassingen van het Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming.

Als een schoolbestuur op basis van zijn pedagogische project leerlingen niet op basis van de administratieve groep per leerjaar registreert binnen de administratieve toepassingen van het Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming, worden, in afwijking van het eerste lid, de aanvullende lestijden voor de minder gevolgde cursussen per vestigingsplaats berekend voor elk van de volgende drie subgroepen op basis van het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs op de teldag voor de meest gevolgde cursus:

- 1° de leerlingen die voor 1 januari van het lopende schooljaar jonger dan acht jaar zijn, worden per minder gevolgde cursus, per vestigingsplaats samengeteld;
- 2° de leerlingen die voor 1 januari van het lopende schooljaar acht of negen jaar worden, worden per minder gevolgde cursus, per vestigingsplaats samengeteld;

- 3° de leerlingen die voor 1 januari van het lopende schooljaar ouder dan negen jaar zijn, worden per minder gevolgde cursus, per vestigingsplaats samengeteld.

Voor elke van de drie subgroepen, vermeld in het eerste en het derde lid, waar er effectief leerlingen een minder gevolgde cursus volgen, heeft de school recht op aanvullende lestijden voor de minder gevolgde cursus in kwestie. Die lestijden godsdienst of niet-confessionele zedenleer worden op de volgende wijze berekend:

aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs op de teldag in de subgroep in kwestie voor de minder gevolgde cursus in kwestie	aantal cursussen	aantal lestijden
tot en met 24 leerlingen.	1 cursus	2 lestijden
vanaf 25 leerlingen .	2 cursussen	4 lestijden
vanaf 44 leerlingen.	3 cursussen	6 lestijden
vanaf 66 leerlingen.	4 cursussen	8 lestijden
vanaf 88 leerlingen.	5 cursussen	10 lestijden
vanaf 110 leerlingen.	6 cursussen	12 lestijden
vanaf 135 leerlingen.	7 cursussen	14 lestijden
vanaf 160 leerlingen.	8 cursussen	16 lestijden
vanaf 185 leerlingen.	9 cursussen	18 lestijden
vanaf 210 leerlingen.	10 cursussen	20 lestijden
vanaf 235 leerlingen.	11 cursussen	22 lestijden
vanaf 260 leerlingen.	12 cursussen	24 lestijden
vanaf 285 leerlingen.	13 cursussen	26 lestijden
vanaf 310 leerlingen.	14 cursussen	28 lestijden
vervolgens per groep van 30 leerlingen.	+ 1 cursus	+ 2 lestijden

§ 4. In afwijking van paragraaf 2, tweede lid en paragraaf 3, eerste lid, heeft een school waarvan alle leerlingen het voorgaande schooljaar op basis van artikel 29 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 een vrijstelling hebben verkregen en waarvan er minstens één leerling geen vrijstelling ontvangt bij de start van het lopende schooljaar, zowel voor de meest gevolgde cursus als voor de minder gevolgde cursussen de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar als teldag.

§5. Uit de aanvullende lestijden kunnen betrekkingen worden ingericht in de volgende ambten:

- 1° onderwijzer;
- 2° leermeester godsdienst of niet-confessionele zedenleer.”.

Art. 6. In artikel 18 van hetzelfde besluit wordt de zin “De meest gevolgde en de minder gevolgde cursussen worden gelijktijdig georganiseerd” vervangen door de zin “Het totaal aantal aanvullende lestijden van de minder gevolgde cursus in een school, bedraagt nooit meer dan het totaal aantal aanvullende lestijden van de meest gevolgde cursus waarop de school recht heeft volgens de berekeningswijze, vermeld in artikel 17.”.

Art. 7. Artikel 19 van hetzelfde besluit wordt opgeheven.

Art. 8. In artikel 20 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 en 2 wordt de zinsnede “bedoeld in artikel 15” vervangen door de zinsnede “, vermeld in artikel 17”;

2° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “als bepaald in artikel 18” vervangen door de zinsnede “, vermeld in artikel 17”.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs

Art. 9. In artikel 5, §2, eerste lid, 1°, van het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016, wordt het getal “0,9” vervangen door het getal “0,3”.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 10. Dit besluit treedt in werking op 1 september 2026.

Art. 11. De Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR